

Літня школа
«Єврейська історія та культура Центрально-Східної Європи у XIX-XX ст.»
Центр міської історії
Львів, 27 червня – 22 липня 2011 р.

ІСТОРІЯ ГОЛОКОСТУ В УКРАЇНІ: ДОСЛІДЖЕННЯ, ВИКЛАДАННЯ, ОСМИСЛЕННЯ

Др. Анатолій Подольський
Український центр вивчення історії Голокосту
www.holocaust.kiev.ua
м. Київ (Україна)
E-mail: uhcenter@holocaust.kiev.ua

Мета курсу – спробувати дати уяву про Голокост як одну з ключових подій в історії єврейського народу в XX столітті, а також показати цю проблематику та її різні аспекти в контексті історії України часів Другої світової війни, як складову української історії. Також в межах цього курсу буде приділено увагу розвитку сучасних напрямів та підходів щодо вивчення історії Голокосту.

1 Вступна лекція. Голокост в контексті європейської та української історії XX століття.

(1 академічна година).

Література:

Поза межами розуміння. Філософи та богослови про Голокост. – К.: Дух і літера, 2009.

Катастрофа і опір українського єврейства: Нариси з історії Голокосту і Опору в Україні. - К.-1999.

А. Безансон. Лихо століття. Про комунізм, нацизм та унікальність Голокосту/ З фр. пер. Т. Марусик. _ К.: Унів. вид_во ПУЛЬСАРИ, 2007.

М. Гефтер. Эхо Холокоста. – М., 1995.

Д. Роскес. Вопреки апокалипсису. – Иерусалим, 1990.

Yehuda Bauer. A History of the Holocaust. - Franklin Watts. Danbury, Connecticut, 1982

The Shoah in Ukraine: History, Testimony, Memorialization /Ray Brandon and Wendy Lower eds.-Bloomington: Indiana University Press: In association with the United States Holocaust Memorial Museum, 2008.

Karel C.Berkhoff. Harvest of Despair: Life and Death in Ukraine under Nazi Rule/Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, 2004

Г. Кноп. Холокост.- Харьков.-2006

2. Доля єврейських громад «Дистрикту «Галичина» в добу Голокосту: джерела, події, особливості

(1 академічна година).

Література:

Я. Хонігсман. Катастрофа львівського єврейства . – Львов, 1993

Я. Хонігсман. Катастрофа єврейства Західної України. – Львов, 1998

Щоденник Львівського гетто. Спогади рабина Давида Кахане.. – К.:Дух і літера, 2009.

Э. Йонес. Евреи Львова в годы Второй мировой войны и Катастрофы европейского еврейства. 1934-1944 / Пер. с иврита С.Шенбрунн. - Москва-Иерусалим, 1999.

Іван Хімка. Достовірність свідчення: реляція Рузі Вагнер про львівський погром влітку 1941 р. (John-Paul Himka. Veracity of Testimony: Roza Wagner's story of the Lviv Pogrom of the Summer of 1941// Науковий часопис «Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. - № 2(4), 2008. – с. 43-81.

Омер Бартов. Стерті. Зникаючі сліди євреїв Галичини в сучасній Україні / Пер. з англ. С. Коломійця. - К., 2010.

Фоерман, Юліуш. Щоденник зі Станіслава (1941-1943 рр.) Пер. з польської. - Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2009.

Dieter Pohl. Judenverfolgung in Ostgalizien 1941-1944. Organisation und Durchführung eines staatlichen Massenverbrechens. München: Oldenbourg, 1997.

Dieter Pohl. Anti-Jewish Pogroms in Western Ukraine-A Research Agenda/ E.Barkan, E.Cole, K.Struve (eds). Shared History-Divided Memory. Jews & others in Soviet-Occupied Poland, 1939-1941.-Leipziger Universitätsverlag GMBH.-2007

3. Голокост на території «Райхскомісаріату України» : джерела, події, особливості

(1 академічна година).

Література:

Катастрофа і опір українського єврейства: Нариси з історії Голокосту і Опору в Україні. - К, 1999.

Ф.Левітас. Євреї України в роки Другої світової війни.-К, 1997

Сборник документов и материалов об уничтожении нацистами евреев Украины в 1941-1944 гг. /А. Круглов.- Институт иудаики.-К, 2002

Бабий Яр: человек, власть, история: Документы и материалы: в 5 кн.//Общественный комитет по увековечению памяти жертв Бабьего Яра и др. Автор-составитель В.Нахманович.-К.: Внешторгиздат, 2004

Жизнь и смерть в эпоху Холокоста. Свидетельства и документы. Книга 1;2./Автор-составитель Б.Забарко.-К, 2006

М.Тяглый. Места массового уничтожения евреев Крыма в период нацистской оккупации полуострова,1941-1944:Справочник.-Симферополь, 2005

И. Арад. Катастрофа евреев на оккупированных территориях Советского Союза (1941-1945). –Днепропетровск, 2007
Karel C.Berkhoff. Harvest of Despair: Life and Death in Ukraine under Nazi Rule/Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, 2004
Alexander Prusin. The Ukrainian Police and the Holocaust in the Generalbezirk Kiev, 1941-1943:Activities and Motivations// Holocaust and Modernity.-1(2), 2007
Shmuel Spector, The Holocaust of Volhynian Jews, 1941-1944, Jerusalem, 1990
Лауер, Венді. Творення нацистської імперії та Голокост в Україні / Пер. з англ. Є. Ровного, С. Коломійця. - К.: Зовнішторгвидав України; Український центр вивчення історії Голокосту, 2010

4-5. Українсько-єврейські взаємини в роки Другої світової війни та Голокосту. Проблематика колаборації та праведників

(2 академічні години).

Література:

Ковба Ж.М. Людяність в безодні пекла. Поведінка місцевого населення Східної Галичини в роки «остаточного розв'язання єврейського питання». Видання третє, виправлене і доповнене. – К., 2009.
Нариси з історії та культури євреїв України – К., Дух і літера 2005
Редліх Ш. Разом і наріжно в Бережанах/*Видання друге*. Перекл. з англ. – К.:Дух і Літера, 2007
Я.Грицак. Українці в анти єврейських акціях під час Другої світової війни.\\Часопис «Ї».- Львів, 1996
Я . Сусленський . Справжні герої. – К.: ТОВ. « Україна». 1993
Омер Бартов. Стерті. Зникаючі сліди євреїв Галичини в сучасній Україні / Пер. з англ. С. Коломійця. – К., 2010.
Shared History-Divided Memory. Jews & others in Soviet-Occupied Poland, 1939-1941.- Leipziger Universitatsverlag GMBH, 2007
М. Царинник. Золочів мовчить.//Часопис «Критика». - 8.- жовтень 2005.- Київ
Martin Dean. Collaboration in the Holocaust - Crimes of the Local Police in Belorussia und Ukraine 1941-44. – St. Martin's Press, 2000

6. Український національний рух та Голокост: історичні міфи та пошуки історичної правди

(1 академічна година).

Література:

П. Мірчук. Українська повстанська армія. 1942-1952 рр./ Документи і матеріали. – Львів: "Просвіта", 1991
Страсті за Бандерою: статті та есеї/упоряд.: Т.С.Амар, І. Балинський, Я.Грицак. – К.: Грані – Т, 2010
Василь Деревінський. Ставлення ОУН(б) і УПА до сусідніх народів та національних меншин. – К., Інститут історії України НАН України. 2006
Ярослав Грицак. Життя, смерть та інші неприємності. –К.: Грані-Т., 2008
Друга світова війна і доля народів України: Матеріали Першої Всеукраїнської наукової конференції.-К., Сфера, 2005.

Друга світова війна і доля народів України: Матеріали Другої Всеукраїнської наукової конференції.-К., Зовнішторгвидав, 2007.

Лауер, Венді. Творення нацистської імперії та Голокост в Україні / Пер. з англ. Є.

Ровного, С. Коломійця. - К.: Зовнішторгвидав України; Український центр вивчення історії Голокосту, 2010

7. Післявоєнний антисемітизм в комуністичній Україні: причини та наслідки. Європейський контекст

(1 академічна година).

Література:

Анна Вилегала. Карусель із сусідами. – «Критика».- квітень.- 2008

Бабий Яр: человек, власть, история: Документы и материалы: в 5 кн.//Общественный комитет по увековечению памяти жертв Бабьего Яра и др. Автор-составитель В.Нахманович.-К.: Внешторгиздат, 2004

И. Арад. Катастрофа евреев на оккупированных территориях Советского Союза (1941-1945). –Днепропетровск, 2007

Нариси з історії та культури євреїв України – К., Дух і літера 2005

M. Kohn. Is the Holocaust Vanishing? - A Survivor's Reflections on the Academic Waning of Memory and Jewish Identity in the Post-Auschwitz Era. – Hamilton Books, 2005

Jan Gross's. Fear: Anti-Semitism In Poland after Auschwitz. - Random House, 2006

8. Порівняльне вивчення та викладання історії злочинів тоталітарних режимів у вимірах національної історії та загальнолюдських цінностей: виклики часу

(1 академічна година).

Література:

Чорна книга комунізму. Збірник статей. – Львів: Афіша, 2008

М. Попович. Червоне століття. – К.: АртЕк, 2008

А. Безансон. Лихо століття. Про комунізм, нацизм та унікальність Голокосту/ З фр. пер. Т. Марусик. _ К.: Унів. вид_во ПУЛЬСАРИ, 2007.

Енн Епплбом. Історія ГУЛАГу”. – К.: Видавничий Дім “Києво-Могилянська академія”, 2007

А. Глюксман. Философия ненависти. – СПб.: «Мидгард», 2006

А. Граціозі. Війна і революція в Європі, 1905-1956 рр. – К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи”, 2005

Luisa Passerini. Memory & Totalitarianism. - Transaction Publishers. New Bruswick, New Jersey, 2005

M. Tyaglyy Were Chingene Victims of the Holocaust? The Nazi policy in the Crimea towards Roma and Jews: Comparative analysis // *Holocaust and Genocide Studies* Fall, 2008

Wilfried Jilge. Competing Victimhoods-Post-Soviet Ukrainian Narratives on World War II/ E.Barkan, E.Cole, K.Struve (eds). Shared History-Divided Memory. Jews & others in Soviet-Occupied Poland, 1939-1941.-Leipziger Universitatsverlag GMBH.-2007

Йоган Дитч. Поборюючи «Нюрнберзьку історіографію» Голодомору//Голокост і сучасність Студії в Україні і світі: Науковий часопис Українського центру вивчення історії Голокосту.-№ 1(3).-2008.

С. Кульчицький. Голодомор в Україні й український Голокост//Голокост і сучасність
Студії в Україні і світі: Науковий часопис Українського центру вивчення історії
Голокосту.-№ 1(3).-2008

9. Європейські та світові підходи до вивчення історії Голокосту. Сучасна українська історіографія Голокосту

(1 академічна година).

Література:

Грицак Я. Украинская историография: десятилетие перемен. - Ab Imperio.- № 3.-2003.- М., 2003

А. Подольський. Тема Голокосту в сучасній українській історіографії: проблеми наукових досліджень та інтерпретацій.//Друга світова війна і доля народів України: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції.-К.: Сфера, 2005

А. Подольський. Дослідження з історії Голокосту в сучасній українській історіографії: нові підходи//Катастрофа і опір українського єврейства: Нариси з історії Голокосту і Опору в Україні.-К.-1999

Ю. Комаров. Формальні можливості: місце теми Голокосту в навчальних курсах МОН України//Інформаційно-педагогічний Бюлетень Українського центру вивчення історії Голокосту «Уроки Голокосту».-№2(14).-2008

K. Kwiet. Contemporary Responses to the Holocaust . - Westport, Connecticut, 2004

10. Пам'ять про Другу світову війну та Голокост: сучасні українські моделі. Конкуренція та конфлікти пам'ятей. В пошуках спільної пам'яті

(1 академічна година).

Література:

Collaboration with the Nazis: Public discourse after the Holocaust. Edited by Roni Stauber. - London and New York: Routledge, 2010

Ц. Тодоров. Обличчям до екстремі. – Львів: «Літопис», 2000
Україна Модерна. - 2009. - № 4 (15).

О. Іванова. Конструювання колективної пам'яті про Голокост в Україні// “Ab Imperio”.- 2004.- 2

А. Подольський. Українське суспільство і пам'ять про Голокост: спроби аналізу деяких аспектів//Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. Науковий часопис Українського центру вивчення історії Голокосту. - № 2(4), 2008. .

Омер Бартов. Стерті. Зникаючі сліди євреїв Галичини в сучасній Україні / Пер. з англ. С. Коломійця. - К., 2010

K. Kwiet. Contemporary Responses to the Holocaust. - Westport, Connecticut, 2004